

21.8-2

ਪੰਜੀ ਏ ਕਿ ਆਏ

2. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕਮਰਬੰਦ:

ਬੀਰ : ਈਰ, ਰਗ

ਪਰੋਰ : ਮੰਮਏ, ਲੋਏਰ ਕੇਲੇ

ਫ਼ਾਕਰ : ਫ਼ਾਕ

ਫ਼ੈ - ਮਾਗਰ : ਰੁਫ - ਮਾਗਰ, ਮੰਮਾਗ

ਮਲਰਮਾ : ਮਕਲ, ਖਾਠਿ ਸਾਕ

'ਕਰਾਮ : ਟਿਕਰਾਮ, ਕੋਲ, ਖੁਫ, ਫੋਲਰ

ਨੰਰਖਰ ਕੇ : ਨੇਰ - ਨੇਰ ਰੇ ਕੇ, ਨੇਰ ਕੇ

ਖਾਖਮਾਉਂ ਕੁ : ਖੁਆ ਕੁ, ਖੋਰ ਕਰਾਨ ਕਾ

ਸੂਰ : ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕੋਖਰ

ਫ਼ਮਬਟ : ਫੁਰੂਪੀ, ਕੋਟੀ (ਖਿਰਾ ਚਾਹਾ ਤੇ)

ਰੁਕੋਖਫ : ਤਲਿ ਕਾਈ, ਤਲਆਫਕੀ

ਬੰਬਰਗ: ਬੀ ਲੱਠ, ਵਿਆਕਲ

ਪਾਠਮ: ਇਲਾਮਾ, ਬੀਬੀਜ, ਤਬੱਕੀ

1. ਖੁਸ਼ਨਰਮੇ ਉੱਤਰ

ਉ ਖੁਸ਼ਬ ਅਤੇ ਉਮਈ ਤੱਫ ਫੁੰ ਵਲਖਰ ਵਿੱਚ

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਖੰਦਾ ਅਤੇ ਪਿਉਰ

ਉੱਚ ਖੁਸ਼ਬ ਅਤੇ ਉਮਈ ਤੱਫ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਖਣ

ਬਾਧ ਅਤੇ ਬਾਧੇ ਦੀ ਰੋਈ ਫੜਾਉਣ ਕਈ ਖੰਡ

ਸਾਡਾ ਖੰਦਾ ਨੀ।

ਅ) ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਸੀ ਗੱਲ ਨੂੰ - ਆਗਰ ਕੱਠਾਈ ਆ

ਅਤੇ ਕਿਉਰ

ਉੱਤਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡ ਸਾਡਾ ਤੈ-ਆਗਰ ਕੁੱਠਾਈ ਆ

ਕੋਈ ਉੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਠੀ ਅਕੱਬਾ ਆਖ ਕਰਕੇ

ਖੰਡ ਸਾਡਾ ਖੰਦਾ ਨੀ ਖੁਸ਼ਨਰਮੇ ਗਰਬ ਤੇ ਜਾਗਰੀਆ

ਰਾਖਿਆ ਫਾ ਨਾਂਬਾ ਨੀ, ਸਿਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ

ਪਾਠਮ ਨੀ।

ਖੁਸ਼ਬ ਬਿਰਸੀਆਂ ਨਾਂਬਾਂ ਕਰਕੇ ਤੇ ਬਿਰਸੀਆਂ ਨੂੰ

ਜਰਮ ਆਖਣਾ ਹੈ

ਉੱਤਰ ਖੁਸ਼ਬ ਅਦਰੰਗੇ ਸਾਡ ਅਤੇ ਖੰਡ ਵਾਧੂ ਅਤੇ ਬਾਧੇ

ਦੀ ਰੋਈ ਫੜਾਉਣ ਸਾਡ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਜਾਗਰੀਆਂ

ਅਤੇ ਕੁੱਟੀ ਫਲਾ ਇਨ ਉਮ ਨੂੰ ਜਰਮ ਜਾਖਣਾ ਹੈ।

ਅ) ਖੁਸ਼ਬ ਅਤੇ ਉਮਈ ਤੱਫ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬ ਆਰ ਕਰਕੇ

ਦੇ ਕਰ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਕਈ ਕਿਰਸਾ ਰੀਕਾ ਬੱਚਿਆਂ

ਉੱਤਰ ਖੁਸ਼ਬ ਅਤੇ ਉਮਈ ਤੱਫ ਜਾਗਰ ਕੁੱਟ ਨੂੰ ਜਾ ਰੀ

ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ਬ ਦੀ ਤੱਫ ਉਮ ਨੂੰ ਕਰਾਈ ਜਾਗਰ

ਕੁੱਟੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਿਯਾਕ ਗੀਨਿਆ ਦੇ ਕਰ

ਤੇ ਹਟ ਸਾਡਾ ਖਰਉਣਾ ਦੇ ਜਾਗਰ ਵਿੱਚ ਦਿਹ ਕਰ

ਉਮੇਂ ਤਰਾ ਕਾਇਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉੱਕਾ ਮਿਠੇ ਆਉਣੇ ਇੰ

ਆਈਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬ ਆਖਣਾ ਜਾਹ ਉਠਿਆ ਜਾਗਰ

ਆਈਆਂ ਵਿਖੇ ਹੋਰ ਖਾਧੇ ਆਉ ਜਿਯਾ ਕਰ

ਜਰਮੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬ ਫੀ ਖੋਜੀ ਟੂਰ ਰੀਕਾਈ ਤਾਂ

ਉਹ ਵੀ ਕਹਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।

ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।

ਉਹ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।

3) ਸੀਤਲ (ਉਲੰਸ) - ਆਰੀ ਆਪਣੇ ਸੀਤਲ ਦਾ ਸੀਤਲ

ਨਾਮ ਦੀ ਨਾਮ ਬਣੇ ਤੇ ਪਰਾਇਸ਼ਾਦ ਵਰਗੀ ਬੰਦੀ ਮਲਕ ਵਾ

ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕੱਟ: ਨਹੀਂ।

ਨਾਮ ਨਾਮ ਦੀ ਨੀਂ ਕੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ

4) ਗੁਲਾਮੀ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਕਹਾਈ ਬਾਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਨੀਂ ਕੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ

ਗੁਲਾਮੀ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਬਰਨ ਦੀ ਬਲਕ ਵਿਚੀ ਬਰ ਫਾਹਿਸ਼ਾਦ ਮੁਖਲ ਕਾਰ

5) ਗੁਲਾਮੀ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਵੀ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ

ਗੁਲਾਮੀ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

(੭) ਤੁੰਡ ਤੁੰਡ ਮੁਖਲ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

6) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਉ ਤੁੰਡ ਤੁੰਡ ਮੁਖਲ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

7) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਮੁਖਲ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

8) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

3 ਫਾਂਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

9) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

1. ਮੁਖਲ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

10) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਦੀ ਬਾਰ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

11) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਨਾਮ ਮੁਖਲ ਆਰ ਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕ ਕਿੱਟੇ ਜੱਥੇ।

12) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

2. ਸਰਕਾਰ (ਆਪਣੀ) ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਆਉਣੇ ਜਾਣੀ।

13) ਸੀਤਲ (ਕੀਮ-ਕਾਮ) - ਆਸ-ਕੱਠੂ ਅਰੁੱਖੀ ਸੀਤਲ

ਇਆ ਵਰਤ

ਗਾਂਢ:- ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤੀ, ਫਸਤੂ, ਅਖਾਰ, ਬਾਢ, ਭਾਢ
 ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਥ ਵਰਤਿਓ ਫਾਕੇ ਅਖਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਂਢ ਕਿਹਾ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਟੇਕਸ, ਝੋਨਾ, ਅੰਬਾਂ ਦੇ ਅੰਥ.
 ਨਗਰ, ਫੈਸ, ਖੁਸ਼ੀ ਆਦਿ

ਗਾਂਢ ਪੰਜ ਖੁਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ੳ ਆਖ ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ

ਅ ਖਾਖ ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਕਿੱਸੇ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ

ੲ ਫਸਤੂ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਖਟਾਰਖ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ

ੳ ਇਕੱਠ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ

ੴ ਭਾਫਾਸਰ ਗਾਂਢ

ੵ ਆਖ ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ:- ਜਿਹੜੇ ਸਖਟ

ਕਿਸੇ ਫਸਤੂ, ਜੀਫ ਜਾਂ ਅਖਾਰ ਆਦਿ ਦੀ ਖੁਰੀ

ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਝੋਨੀ ਦਾ ਕੰਥ ਵਰਤਿਓ, ਤਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖ

ਗਾਂਢ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਫਾਸਰ ਗਾਂਢ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ:-

ਮਰਦਕ, ਧਰਮ, ਗਿਆਨ, ਗਿਆਨੀ, ਗਿਆਨਕ, ਅਧਿਆ
ਆਦਿ।

2. ਖਾਸ ਕਾਂਠ ਸਾਂ ਕਿੰਮ ਵਾਕਬ ਕਾਂਠ: ਸਿਪੜੇ ਮਖਲ ਤੇ

ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਖਾਸ ਜੀਵ, ਖਾਸ ਵਸਤੂ

ਖਾਸ ਮਖਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਕੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੂੰ

ਖਾਸ ਕਾਂਠ ਸਾਂ ਕਿੰਮ ਵਾਕਬ ਕਾਂਠ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ:- ਯੰਗੀ, ਰਿਸਾਕਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਤ ਕੁਮ, ਵਿਆਖ, ਗਾਈ

ਆਦਿ।

Classy